



Csatornák a „királynék városában”, Veszprémben

A vízvezeték csatornázás nélkül „mindig kétséges kincsünk marad” fogalmazta **dr. Szeglethy György** Veszprém polgármestere a XIX. század végén. **A város 1896-ban vízművet létesített szennyvíz-és csapadékvíz elvezetés nélkül.** A többségében nyitott vízlevezető árkok gyakran nem tudták elvezetni az egyre nagyobb vízhasználat miatt keletkezett szennyezett vizet, amely az esősebb hónapokban gyakran az utcákon hömpölygött. A pöcegödörök szennyezték a talajt.

Bolgár Mihály (1861 – 1895) piarista tanár, a veszprémi víziközmű alapítója írta 1890-ben:

„.....Messziről tekintve, városunk fő ékességét a vár képezi, de csak messziről, mint mondám, mert ha valaki közelebről veszi szemügyre, az oldalain lefolyó nyílt csatornák rögtön tönkreteszik az összes esztétikai hatást.”



Műszaki leírás
Veszprém város szennyvíz csatornázási tervéhez.

Veszprém város közönsége, mely már az általános városi vízvezeték létesítése által bizonyosított adta annak, hogy a közegészségügy iránt kellő érzékkel bír és annak tökéletesítésére törekedik, s mely épen ezen vízvezeték üzembe és használatát következében mindinkább éri a város rendszeres csatornázásának hiányát, azon kérelemmel fordult a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. minster urhoz, hogy a város általános csatornázására vonatkozó terveket készíttesse el.

Ezen feladat megoldásával az Országos Vízépítési Igazgatóság Közegészségügyi mérnöki osztálya nyervén megbízatás, ezen osztály az 1900. év folyamán kiküldötte szakközeget a helyszíni felvételek és tanulmányok meg-ejtése céljából. Az ezek alapján elkészített tervet a követ-kezőkben ismertetjük.

I. A rendszer megvalósítása. A régi csatornák felhasználása.

Veszprém város néhány utcájában már jelenleg is vannak régi csatornák, melyek a helyszíntörzsen és a régi csatornák használatosságát* vannak felismerve. Ezen régi csatornák többségénél négyzet alakúak, vagy félsz. rásziklón. boltozottak, terméskövekből

A város tanácsa a földművelésügyi minisztériumtól várta a megyeszékhely korszerű csatornázásának megoldását. Állami költségből két akkori országos szakteknitely: **Farkass Kálmán műszaki tanácsos és Dillnberger Béla mérnök** készítette el a szennyvíz és a csapadékvíz külön csatornákbán történő elvezetésének gondosan kidolgozott terveit.

A tervek egy öntözési célú gyűjtő – derítő medence létesítését tartalmazták, ahová két főgyűjtő csatorna vezetne volna az elhasznált vizet.

A város vezetősége elfogadta a terveket és 1904-ben szabályrendeletet alkotott Veszprém város csatornázásáról. A teljes megvalósítás jó magyar szokás szerint késett, még 70 évig váratott magára.



Kisebb-nagyobb csatornák, vízvezetők árkok épültek ugyan az 1900-as évek első felében, de a szennyezett víz többsége derítés, tisztítás nélkül folyt be a rossz minőségű, egykor terméskövekből kialakított kanálisokon a Séd-patakba. A patak igen gyakran képtelen volt elvezetni a lélekszámában és vízfelhasználásában folyamatosan növekvő Veszprém szennyvizét.



1960-ban megalakult a Veszprém Megyei Víz- és Csatornamű Vállalat. Ekkor Veszprémben 63 km vízcsőhálózathoz mindössze 24 km hosszú, rossz állapotú szennyvízcsatorna tartozott.

1965-ben kezdődött el a főgyűjtő vezetékek és a szennyvíztisztító telep építése. A régi csatornák főként a csapadékvizet vezették el, a szennyvíznek ekkortól már teljesen elkülönült hálózat létesült

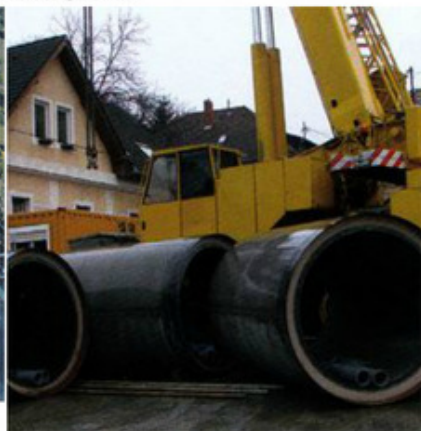
1981-re elkészült a tisztítótelep második üteme is. Ez az üzem már 17 200 m³ szennyvíz megtisztítására volt képes naponta. Az üzemeltetési és karbantartási munkákat 29 fő látta el. A csatornák tisztítását 12-en végezték.



SOLAR iszapszáritó Veszprémben



A veszprémi szennyvíztisztító telep, madártárlótból



Évezredünkben az Európai Unió támogatásával évszázados tervek valósultak meg. Új főgyűjtőkkel, vezetékekkel, korszerű tisztító-művel teljes körűen megoldották a Veszprémre hulló csapadék és a városban keletkező szennyezett víz elvezetését, ezzel együtt a szennyvíz jó hatásfokú kezelését, megtisztítását.

Csatornahálózat hossza Veszprémben	
1960	24 km
1971	33 km
1989	90 km
2019	325,15 km *

2019-ben Veszprém megyei jogú város víziközmű szolgáltatója: a **BAKONYKARSZT Zrt. 301,7 km** vízcsőhálózattal, *** 260,15 km szennyvíz, 65 km zárt csapadékvíz-elvezető vezetékkel; 18 000 m³ /nap kapacitású** (SOLAR szennyvíziszap- száritóval, elektromos energiát termelő gázreaktorral működő) **korszerű szennyvíztisztító telepe** biztosítja a megye-és érseki székhely lakosságának, iparának, intézményeinek víziközmű ellátását.

Források:

Laki Pál: 100 éve kezdődött... A vízszolgáltatás centenáriuma Veszprém megyében F. Szelényi Ház, Veszprém 1996;

Laki Pál –Tomózer: József Merítés a fél évszázadból 1960 –2010, BAKONYKARSZT Zrt. 2010;

Kovács Győző Gyula – Laki Pál: Csőbe terelt források avagy Vízkérdések és válaszok, BAKONYKARSZT Zrt. 2016.; BAKONYKARSZT Zrt..